

Bamble
kommune

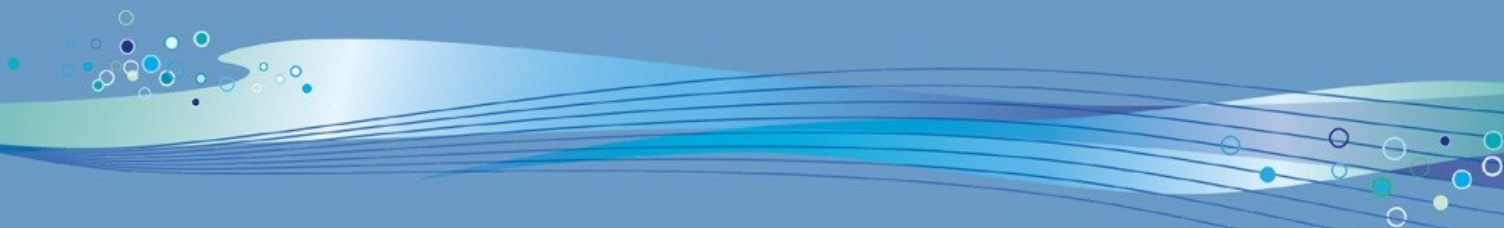

Handlingsplan

2026-2033

Opprydding i avløp fra spredt bebyggelse

Vedtatt i Hovedutvalg for Samfunn 24.06.2026 i sak 28/26

Innhold

1. Sammendrag	2
2. Innledning.....	3
3. Mål.....	4
4. Bakgrunnsmateriale	5
4.1. Drikkevann.....	5
4.2. Miljøtilstand i kommunens vassdrag.....	5
4.3. Private avløpsanlegg i Bamble kommune	8
4.1. Fritidsboliger – særskilt vurdering.....	9
5. Kommunens virkemidler	9
5.1. Lovgrunnlag	9
5.1.1. Plan- og bygningsloven.....	10
5.1.2. Forurensningsloven	10
5.1.3. Forurensningsforskriften	10
5.1.4. Andre relevante lover og forskrifter	10
5.2. Plangrunnlag.....	11
5.2.1. Vannregionens vannforvaltningsplan.....	11
5.2.2. Kommuneplanen	11
5.2.3. Hovedplan for vann og avløp.....	11
5.2.4. Kommunalt reglement	11
6. Strategi og prioritering	12
6.1. Tilknytning til kommunalt avløpsnett.....	12
6.2. Inndeling i tiltakssoner	12
6.3. Pålegg om oppgradering	14
6.4. Muligheter for fellesløsninger	14
6.5. Kostnader og finansiering.....	14
7. Fremdriftsplan	15

1. Sammendrag

Handlingsplanen for opprydding i spredt avløp i Bamble kommune beskriver hvordan kommunen skal redusere forurensning fra private avløpsanlegg og bidra til å nå miljømålene i vannforskriften og EUs vanddirektiv.

Kommunen har rundt 720 private avløpsanlegg, hvor en stor andel er eldre og trolig ikke oppfyller dagens krav til rensing. Utslipp fra disse anleggene, sammen med landbruk, er blant de viktigste kildene til forringet vannkvalitet i kommunen.

Planen legger opp til en systematisk og områdevis gjennomgang av alle private avløpsanlegg. Arbeidet skal prioriteres ut fra risiko for forurensning, med særlig fokus på nedbørsfelt til drikkevann, vannforekomster med dårlig miljøtilstand og områder med høy brukerinteresse.

Aktuelle tiltak omfatter tilknytning til kommunalt avløpsnett der dette er hensiktsmessig, eller oppgradering av eksisterende anlegg til godkjente renseløsninger. Eiendommer med anlegg som ikke oppfyller kravene vil få pålegg om utbedring eller tilknytning.

Planen bygger på gjeldende lovverk og gir kommunen en tydelig rolle som både forurensningsmyndighet og veileder. Det legges vekt på god informasjon, dialog og forutsigbar saksbehandling overfor innbyggerne.

Uten en systematisk opprydding i spredt avløp vil utslipp fra utilstrekkelig rensede anlegg kunne føre til forringet vannkvalitet, økt risiko for forurensning av drikkevannskilder og redusert kvalitet i viktige rekreasjonsområder som badeplasser og kystsoner.

Handlingsplanen gjelder for perioden 2026–2033, i tråd med gjeldende planperiode for vannforvaltningen. På grunn av omfanget av arbeidet, samt tilgjengelige ressurser, vil gjennomføringen av tiltakene strekke seg utover planperioden. Fremdriftsplanen gir derfor et langsiktig perspektiv på oppryddingsarbeidet.

Målet er å sikre bedre vannmiljø, redusert helserisiko og en mer bærekraftig forvaltning av kommunens vannressurser.

2. Innledning

EUs rammedirektiv for vann (vanndirektivet) har som hovedformål å sikre vern og bærekraftig bruk av vannmiljøet, herunder ferskvann, grunnvann og kystvann. Direktivets overordnede mål er at alle vannforekomster minst skal opprettholde eller oppnå *god* økologisk og kjemisk tilstand. Vanndirektivet er implementert i norsk rett gjennom forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften), som utgjør det juridiske rammeverket for arbeidet med vannmiljø i Norge.

Vannforskriften deler landet inn i vannregioner og vannområder, og stiller krav om fastsettelse av miljømål og gjennomføring av nødvendige tiltak der vannforekomster har risiko for ikke å oppnå god tilstand. Selv i vannforekomster der miljømål allerede er nådd, stilles det krav om beskyttelse mot forringelse. Regionale vannforvaltningsplaner med tilhørende tiltaksprogram gir føringer for hvordan ulike sektorer, herunder kommunene, skal bidra til å nå disse målene.

Bamble kommune har både ferskvanns- og kystvannsforekomster av stor verdi for drikkevann, friluftsliv, naturmangfold og rekreasjon. Flåte benyttes som kommunens drikkevannskilde, og det finnes i tillegg private drikkevannsbrønner i områder uten tilknytning til kommunalt vann- og avløpsnett. Dette gjør kommunen særlig sårbar for forurensning av vannforekomstene.

Avløp fra spredt bebyggelse er, sammen med landbruk, en av de viktigste kildene til påvirkning på vannmiljøet i mange områder. Sanitært avløpsvann inneholder næringsstoffer, organisk materiale og sykdomsfremkallende mikroorganismer, og utslipp fra avløpsanlegg med utilstrekkelig renseseffekt kan medføre belastning på vannmiljøet og økt risiko for helseskade. I Bamble kommune finnes det en betydelig andel eldre private avløpsanlegg, hvor mange trolig ikke oppfyller dagens krav til rensing.

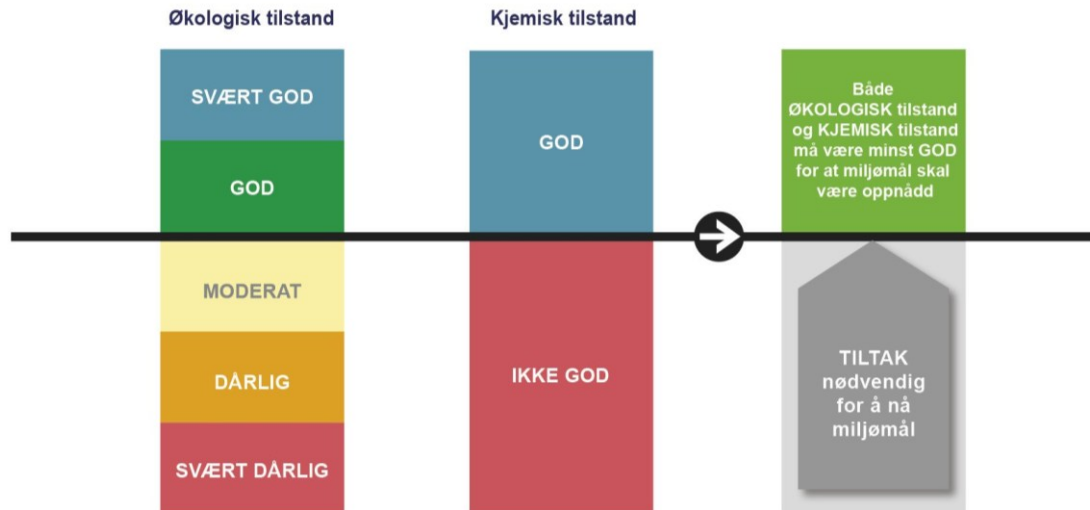
Bamble kommune er forurensnings- og tilsynsmyndighet for mindre avløpsanlegg etter forurensningsforskriften. Kommunen har samtidig en viktig rolle som veileder for anleggseiere, og vil i arbeidet med opprydding i spredt avløp legge vekt på informasjon, dialog og forutsigbare prosesser for å oppnå etterlevelse av regelverket og gode, varige løsninger.

Nasjonale føringer for gjennomføring av vannforskriften legger til grunn at utslipp fra private avløpsanlegg som ikke tilfredsstillers gjeldende renseskrav, skal følges opp gjennom systematisk kartlegging, tilsyn og opprydding. Arbeidet skal prioriteres ut fra risiko for forurensning og potensiell negativ påvirkning på miljø og helse, slik at tilgjengelige ressurser gir størst mulig miljøgevinst.

Denne handlingsplanen er et strategisk styringsdokument for Bamble kommunes arbeid med opprydding i spredt avløp. Planen gir ikke føringer for enkeltvedtak, men skal legge til rette for helhetlige prioriteringer, realistisk framdrift og effektiv bruk av kommunens ressurser. Målet er å bidra til forbedret vannmiljø, tryggere drikkevann, redusert helserisiko og en bærekraftig forvaltning av kommunens vannressurser.

Figur 1 viser hvordan økologisk og kjemisk tilstand brukes til å vurdere om miljømål etter vannforskriften er oppnådd, og når det er behov for tiltak.

SVÆRT GOD/GOD økologisk og GOD kjemisk tilstand = Miljømål nådd

Figur 1. Miljømål i en vannforekomst (fra: vannportalen.no)

3. Mål

Formålet med denne handlingsplanen er å legge til rette for at kommunen oppfyller sine krav i henhold til forurensningsforskriften kap. 12 og 13.

Arbeidet vil være et bidrag for å nå og opprettholde målet om god tilstand i Bamble vannforekomster i samsvar med EUs rammedirektiv for vann.

Dette innebærer å redusere forurensningsbidraget fra de private avløpsanleggene i spredt bebyggelse. Arbeidet gjøres gjennom systematisk områdevis gjennomgang, og sees i sammenheng med mulighetene for tilknytning til kommunalt avløpsnett.

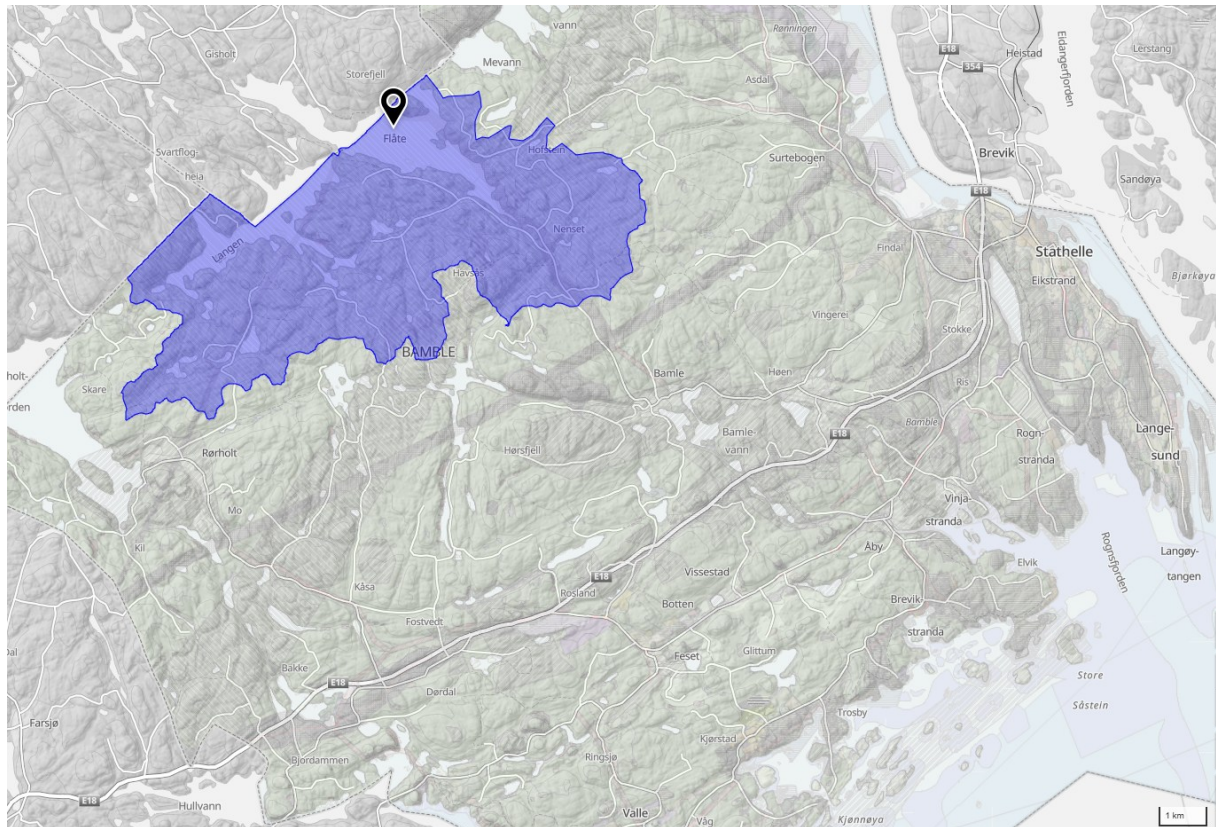
Hovedmålet er at alle avløpsanlegg skal oppfylle dagens rensekrav av avløpsvann og ha en gyldig utslippstillatelse innen fristen i regional vannforvaltningsplan.

4. Bakgrunnsmateriale

4.1. Drikkevann

Flåte er en innsjø som befinner seg i Bamble, Skien og Drangedal kommuner. I 1978 ervervet Bamble kommune rettigheter fra grunneiere og andre rettighetshavere til å ta ut drikkevann fra Flåte. Gjennom inngåtte avtaler ble nedbørsfeltet klausulert (Figur 2). Bestemmelsene begrenser aktivitet i og rundt drikkevannet for å hindre forurensning.

De beskriver blant annet at *utslipp av spillvann/kloakkvann til vassdraget tillates ikke. Og at avløp til terrestriske resipienter kan bare tillates hvis de respektive helseråd finner det hygienisk forsvarlig.*

Figur 2. Sikringssone for nedslagsfelt til drikkevannet Flåte i Bamble kommune.

4.2. Miljøtilstand i kommunens vassdrag

Vannforskriften deler landet inn i vannregioner og Bamble kommune hører til under [Vest-Viken vannregion](#). Disse regionene er igjen delt inn i vannområder. Bamble kommune hører til under 2 vannområder.

- Område 13.4 [Skien – Grenlandsfjordene vannområde](#), som strekker seg fra Herre over høydedraget vest for Frierfjorden og fram til østsiden av Langesundstangen.
- Område 13.5 [Kragerøvassdraget vannområde](#), som dekker den vestlige delen av kommunen (resten).

De fleste vannforekomstene i Bamble kommune tilhører vannområdet Kragerøvassdraget.

Kommunen består av 56 registrerte vannforekomster, se Tabell 1 (kilde: vann-nett.no, Mai 2026). Forekomstene har spenn fra små innsjøer, til regulerte vassdrag, skjærgårdsområder og eksponerte havområder.

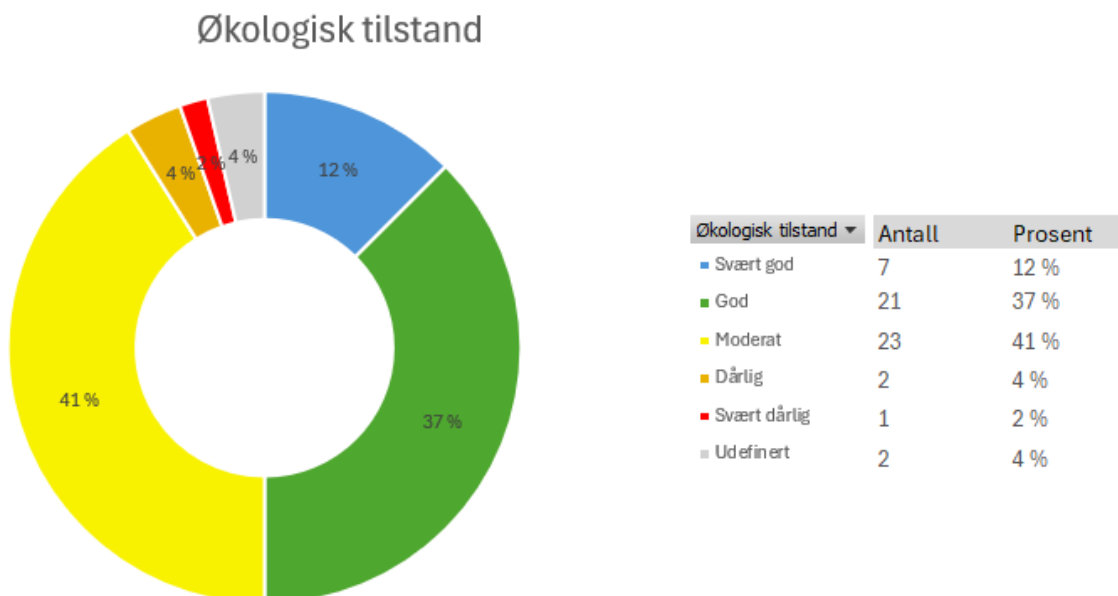
Tabell 1. Registrerte vannforekomster etter vannkategori i Bamble kommune. Hentet fra Vann-nett.no mai 2025

Vannkategori	Antall	Størrelse
Elv	26	749 km ²
Innsjø	13	24 km ²
Kystvann	17	202 km ²
Totalt	56	975 km²

I kystnære områder er miljøtilstanden generelt dårligere, og mange vannforekomster har moderat økologisk tilstand. Dette er også de mest befolkede områdene, med stort press fra arealbruk. I jordbrukspåvirkede områder har enkelte elver dårlig tilstand, hovedsakelig som følge av avrenning av næringsstoffer og partikler. Tilstanden er også på grunn av dårlig kjemisk tilstand. Dette henger sammen med forekomst av miljøgifter, som påvirker vannkvaliteten negativt.

Flere vannforekomster er i tillegg påvirket av fysiske inngrep, som vandringshindre eller andre fysiske endringer, samt avrenning fra tette flater og veier. Samlet bidrar dette, sammen med avrenning fra landbruk og avløp, til eutrofiering og redusert miljøtilstand.

Kommunen vil prioritere vannforekomster, hovedsakelig elver, med dokumentert dårlig miljøtilstand (Figur 3) og mange utslipp fra separate avløpsanlegg i nedbørfeltet. Spesielt prioriteres vannforekomster med vedvarende moderat og dårlig vannkvalitet, der spredte avløpsanlegg bidrar til forurensningen, se Figur 4 og 5.

Figur 3. Økologisk tilstand for vannforekomster i Bamble kommune, 06.05.2026

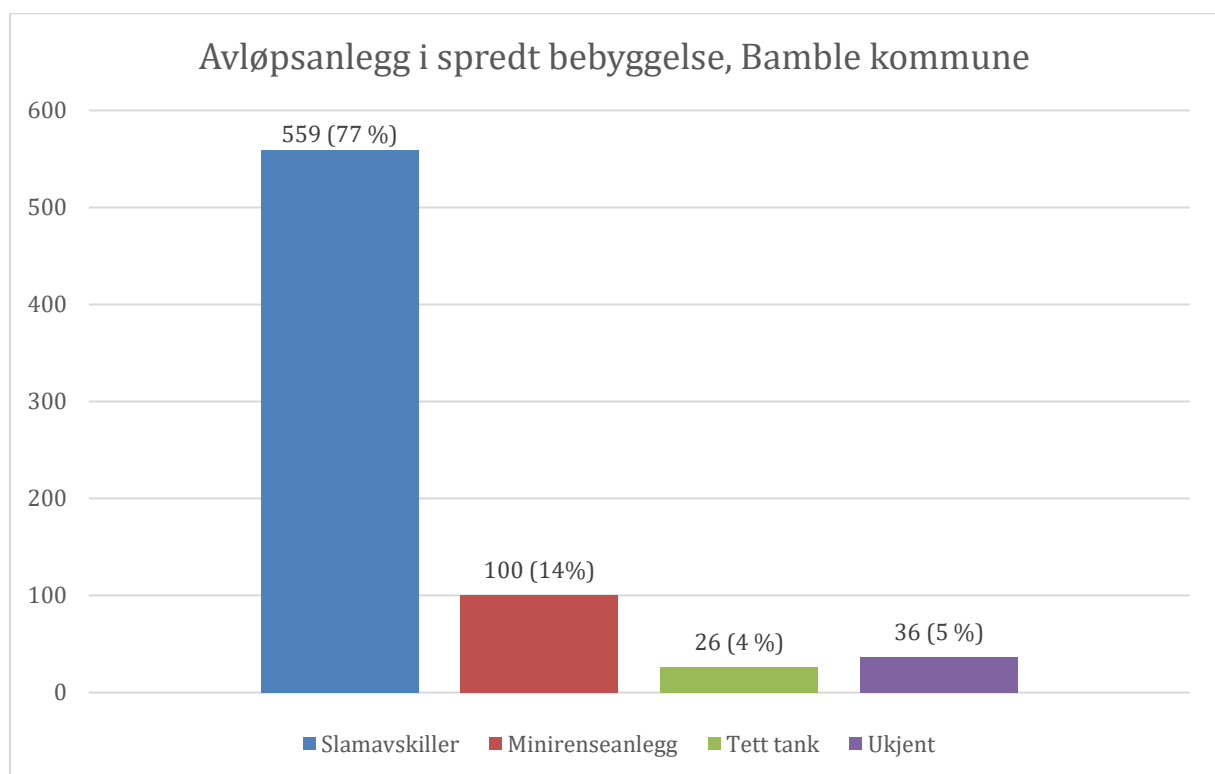

4.3. Private avløpsanlegg i Bamble kommune

Det er anslått at det finnes om lag 720 private avløpsanlegg i Bamble kommune som ikke er tilknyttet kommunalt avløpsnett. Erfaringer fra andre kommuner som har gjennomført systematisk opprydding i spredt avløp, tilsier at 70–90 % av eksisterende anlegg har behov for utbedring eller utskifting for å oppfylle dagens krav til renseeffekt og utslippskontroll.

De fleste private avløpsanleggene i Bamble kommune består av eldre infiltrasjonsanlegg eller sandfilteranlegg, ofte etablert før dagens regelverk og rensekraft trådte i kraft. Disse anleggene har typisk en slamavskiller som første rensetrinn, hvor større faste partikler fjernes fra avløpsvannet. Videre rensing skjer i infiltrasjonsmasser eller sandfilter, før utslipp til grunnvann eller nærliggende resipient.

Tall fra kommunens avløpsdatabase KomTek (Figur 6) viser at 77 % av de registrerte private avløpsanleggene er registrert som slamavskiller. Det foreligger ikke tilstrekkelig oversikt over hvor stor andel av disse som inngår i komplette infiltrasjons- eller sandfilteranlegg. Videre er 5 % av anleggene registrert med ukjent type, og disse kan i noen tilfeller representere direkte utslipp uten tilfredsstillende renseløsning. Det kan derfor ikke utelukkes at ulovlige utslipp av sanitært avløpsvann forekommer i kommunen.

Figur 6. Antall avløpsanlegg i spredt bebyggelse i Bamble kommune, fordelt på anleggstype

Private avløpsanlegg finnes hovedsakelig i områder med spredt bebyggelse, men enkelte anlegg er også lokalisert i mer tettbygde områder. Denne handlingsplanen har hovedfokus på spredt bebyggelse, der private avløpsløsninger forventes å bestå over tid. Regelverket gjelder imidlertid også for private avløpsanlegg i tettbygde strøk.

Kommunen prioriterer i begrenset grad tilsyn og oppfølging av private avløpsanlegg i områder der det er planlagt eller besluttet utbygging av kommunalt avløpsnett, ettersom disse anleggene i hovedsak vil få pålegg om tilknytning i henhold til plan- og bygningsloven og forurensningsregelverket.

Eldre sandfilter- og infiltrasjonsanlegg, som utgjør hovedtyngden av private avløpsanlegg i kommunen, oppfyller sannsynligvis ikke dagens krav til renseeffekt, herunder kravet om minimum 90 % reduksjon av fosfor i sårbare områder. Renseeffekten for fosfor, nitrogen, organisk materiale og mikroorganismer er generelt usikker og vanskelig å dokumentere, særlig for eldre anlegg som kan være feil dimensjonert eller mangelfullt vedlikeholdt. Samlet innebærer dette at en betydelig andel av de eksisterende anleggene trolig ikke tilfredsstiller gjeldende miljøkrav og fører i vannforvaltningsarbeidet.

4.1. Fritidsboliger – særskilt vurdering

Kommunens oversikt viser at det er i underkant av 2 500 fritidsboliger i kommunen, hvor kun om lag 20 er registrert med godkjent privat avløpsløsning. Erfaring fra tilsyn tilsier at det i praksis er et langt større omfang av fritidsboliger med innlagt vann enn registrene viser, og det må legges til grunn at det foreligger betydelige mørketall.

Det er avdekket tilfeller der vann er ført inn i bygning uten at det er etablert godkjent avløpsløsning. Dette innebærer at utslipp kan skje uten tillatelse, noe som gir risiko for forurensning og kan utfordre måloppnåelsen i vannforvaltningen.

En fullstendig kartlegging av fritidsbebyggelsen vurderes som svært ressurskrevende, og prioriteres derfor ikke i første fase. Hovedinnsatsen rettes mot registrerte avløpsanlegg, i tråd med prioritering etter tiltakssoner (kap. 6.2). For fritidsbebyggelsen legges det til grunn en gradvis tilnærming, der forhold registreres og følges opp fortløpende gjennom tilsyn, byggesaker og annen kontakt.

Kommunen har over tid ført en restriktiv praksis for nye utslipp fra fritidsboliger, basert på begrenset resipientkapasitet. Denne praksisen videreføres. Tillatelse til nye utslipp gis kun der det kan dokumenteres tilstrekkelig kapasitet og forsvarlig rensing, og kan avslås i områder med sårbare eller allerede belastede resipienter.

Eksisterende ulovlige eller mangelfulle løsninger skal følges opp i tråd med regelverket, gjennom krav om søknad, oppgradering eller eventuelt avvikling. Oppryddingsarbeidet skal ikke føre til økt samlet belastning på resipientene.

5. Kommunens virkemidler

5.1. Lovgrunnlag

Under følger en oversikt av aktuelle lover og forskrifter som er gjeldende ved opprydding i avløp fra spredt bebyggelse.

5.1.1. Plan- og bygningsloven

Kommunen kan kreve eiendommer tilknyttet offentlig nett med hjemmel i plan- og bygningsloven §§ 27-1, 27-2 og 27-3. Loven omfatter også etablering og endring av vann- og avløpsanlegg gjennom plan- og byggesaksbehandling.

5.1.2. Forurensningsloven

Eiendommer med anlegg som ikke oppfyller dagens renskrav, pålegges å oppgradere anlegget sitt med hjemmel i forurensningsloven § 7.

Når det gjelder eiendommer med utslippstillatelse kan kommunen i medhold av forurensningsloven § 18 oppheve eller endre vilkår i tillatelse og om nødvendig kalle tillatelse tilbake.

5.1.3. Forurensningsforskriften

Kommunen er forurensningsmyndighet i medhold av forurensningsforskriften;

- Kapittel 12: Krav til utslipp av sanitært avløpsvann fra bolighus, hytter og lignende
- Kapittel 13: Krav til utslipp av kommunalt avløpsvann fra mindre tettbebyggelser.

Dette gir Bamble kommune myndighet til å gi tillatelser til utslipp, men samtidig har kommunen ansvar for å sørge for at utslipp er i samsvar med kravene gitt i utslippstillatelsen. Dette gjøres hovedsakelig gjennom tilsyn.

Bamble kommune ligger i et område definert som «følsomt og normalt» i henhold til forurensningsforskriften kapittel 11 vedlegg 1.

Forurensningsforskriften § 12-8 angir krav til reduksjon av fosfor og organisk materiale for utslipp i dette området. Rensegraden avhenger av brukerinteresser og eutrofieringsfare knyttet til resipienten (mottaker av rensed avløpsvann, som bekk, elv, innsjø, fjord eller grunnvann)

I Bamble skal anlegg normalt fjerne minst 90 % fosfor og 90 % organisk stoff. Godkjente løsninger kan inkludere:

- Infiltrasjonsanlegg (beste løsning ved stedegne masser)
- Filterbedanlegg (våtmarksfilter)
- Prefabrikkerte minirenselanlegg (krever serviceavtale)
- Tett tank for svartvann kombinert med gråvannsrensing

5.1.4. Andre relevante lover og forskrifter

- Vannforskriften (miljømål for vannforekomster)
- Drikkevannsforskriften (beskyttelse av drikkevannskilder)
- Forvaltningsloven (regler for saksbehandling og klage)
- Offentlighetsloven (rett til innsyn i saksdokumenter)
- Kommuneloven (rammer for kommunal myndighetsutøvelse)
- Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg (kommunens ansvar for offentlig VA og gebyr)

Utfyllende informasjon finnes på [Miljødirektoratets sider](#).

5.2. Plangrunnlag

5.2.1. Vannregionens vannforvaltningsplan

Den regionale vannforvaltningsplanen for Vest-Viken vannregion fastsetter miljømål for alt vann. De skal sikre en helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannet. Planen viser hvordan miljøtilstanden er i dag, og hvilke tiltak som trengs for å forebygge, forbedre eller gjenopprette tilstanden der det er nødvendig. For planperioden 2022-2027 er det foreslått eller planlagt tiltak som bl.a. å etablere eller oppgradere avløp. Oppdatering av regional plan for vannforvaltning for 2028-2033 har nå startet med utarbeidelse av forslag til planprogram og hovedutfordringsdokument, hvor utslipp fra kommunalt og spredt avløp fortsatt er identifisert som en sentral utfordring og kilde til forurensning, noe som understreker behovet for videre tiltak for å nå miljømålene.

5.2.2. Kommuneplanen

Kommuneplanen gir kriterier og retningslinjer for hvordan VA-infrastruktur, som en av de kommunale tjenestene, skal utvikles og drives. Videre legger kommuneplanens arealdel indirekte, men viktige føringer for utviklingen av VA-anleggene i og med at framtidig utbyggingsmønster er angitt her.

5.2.3. Hovedplan for vann og avløp

Hovedplan for vann og avløp tar utgangspunkt i premissene lagt i kommuneplanen, blant annet arealbruk, befolkningsutvikling, klimautvikling, økende krav til høy samfunnsikkerhet og langsiktige økonomiske planer.

I hovedplanen fastsettes planlagte utbygging- og saneringsområder, og vil på den måten være styrende for tilknytning av spredt avløp til kommunalt nett i forbindelse med utbygging og sanering.

I kommunens hovedplan fra 2023 ble det i vedtaket bestemt at det skal *utarbeides en egen sak som behandler temaet «spredt avløp» både for boliger og fritidsboliger*. Denne handlingsplanen er utarbeidet som en del av oppfølgingen av vedtaket, og skal gi føringer for kommunens videre arbeid med opprydding og tilsyn innenfor området.

Bamble kommune har som mål å knytte all industri- og boligbebyggelse til kommunalt avløpsnett der dette er teknisk, miljømessig og økonomisk hensiktsmessig. Private avløpsanlegg vil likevel i overskuelig framtid utgjøre en betydelig del av avløpsløsningene i kommunen, særlig i områder med spredt bebyggelse.

5.2.4. Kommunalt reglement

Ved tilknytning av spredt avløp til offentlig nett gjelder følgende lokale reglement innenfor avløp:

- VA-abonnementsvilkår
Gjeldene i Bamble kommune er Standard abonnementsvilkår for vann og avløp. Det er et sentralt regelverk utarbeidet av Kommunens Sentralforbund (KS) i 2017.
- Forskrift for vann- og avløpsgebyrer
Forskriften gir bestemmelser om beregning og innbetaling av de gebyrer abonnentene skal betale for kommunens vann- og avløpstjenester. Forskriften er fornyet og ble endelig vedtatt

i kommunestyret 16.04.2026 i sak 26/26.

Bamble kommune har behov for en VA-norm i henhold til dagens standarder. Kommunen benytter i dag VA-miljøblad som et minimumskrav i forhold til kvalitet. En ny og egen VA-norm vil gi bedre forutsigbarhet, spesielt for eksterne utbyggere og entreprenører. Per 2026 jobbes det med å forankre en ny VA-norm i kommuneplanens arealdel (jf. Tiltak Ad12 i Hovedplan VA 2023-2032).

6. Strategi og prioritering

6.1. Tilknytning til kommunalt avløpsnett

Bamble kommune har ca. 386 km med kommunale vann- og avløpsledninger. I enkelte områder pågår det i dag en utvidelse av det kommunale avløpsnettet. Det er også planlagt å etablere nye avløpsledninger for å koble flere eiendommer til det kommunale avløpsnettet.

I områder hvor det etableres nye kommunale avløpsledninger som vil komme i konflikt med nylig anlagte private avløpsanlegg, vil det ikke bli stilt krav om tilknytning til det offentlige avløpsnettet. Kommunen vil kunne gi dispensasjon på inntil 10 år mellom etablering av det privat avløpsanlegg og tilknytning til kommunalt avløpsnett.

Eiendommer med private avløpsanlegg som ligger innenfor nærliggende areal til eksisterende kommunale avløpsledninger, skal tilknyttes kommunalt avløpsnett i henhold til plan og bygningsloven § 27-2. Den enkelte anleggseier skal som hovedregel dekke kostnadene. Tilknytningsplikten gjelder uavhengig av kostnadsnivået, men kommunen kan etter en konkret vurdering gjøre unntak dersom tilknytning vil medføre uforholdsmessig store kostnader eller særlige hensyn tilsier det.

6.2. Inndeling i tiltakssoner

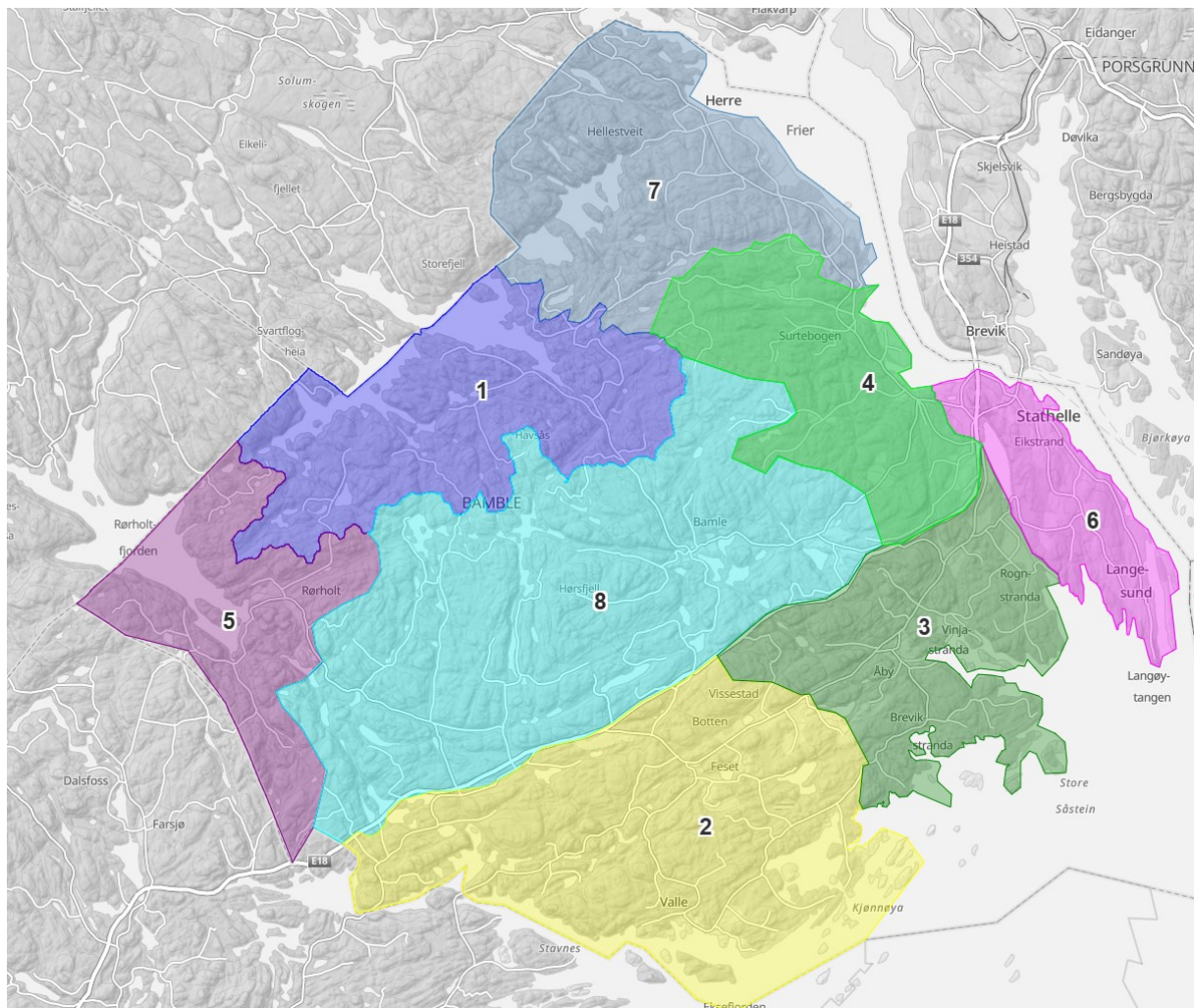
Som en skjærgårdskommune er det knyttet svært store brukerinteresser til vannområdene i kommunen. Innad i hvert vannområde vil det derfor være naturlig å gjennomføre en prioritering ut fra resipientkapasiteten og brukerinteresser. Vannforekomster med dårligere tilstand enn god bør også prioriteres. Kommunen vil gjennomføre en områdevis opprydding og første steg vil være fullstendig gjennomgang av samtlige private avløpsanlegg i kommunen.

Prioriteringsrekkefølge for tilsyn

1. Nedbørsfelt til drikkevannskilde
2. Vannforekomster med dårlig og moderat tilstand
3. Områder sør for E18: tidligere vurdert som høy prioritet grunnet dårlig infiltrasjonsevne og store allmenne interesser
4. Anlegg med direkte utslipp: slamavskillere uten etterfølgende rensetrinn

Tabell 2. Oversikt over tiltakssoner for opprydding i spredt avløp i Bamble kommune

Sone	Prioritering
Flåte nedslagsfelt	1
Grummestad - Valle – Trosby - Rønholt	2
Brevikstrand – Åby – Rogn	3
Asdal – Surtebogen - Findal	4
Rørholt	5
Rugtvedt - Langesundshalvøya	6
Gårdem – Hellestveit – Herre - Rønningen	7
Bråen – Gonge - Nensethveien - Høen	8

Figur 7. Kart som viser Bamble kommune inndelt i tiltakssoner. Private avløpsanlegg innenfor samme sone vil bli behandlet samtidig

6.3. Pålegg om oppgradering

Alle eiendommer med avløpsanlegg som ikke tilfredsstillers dagens krav til rensing av avløpsvann vil få krav om oppgradering av eiendommens avløpsløsning. Kommunen legger vekt på en likeverdig og enhetlig saksbehandling. Prosessen skal være åpen, faglig profesjonell og legge opp til god dialog mellom saksbehandler og de berørte.

Eiendommer med renseanlegg som ikke tilfredsstillers dagens krav vil få et pålegg om oppgradering av avløpsanlegget eller pålegg om tilknytning. Før utbedring eller installering av nytt anlegg kan gjennomføres, må søknad om utslippstillatelse og tillatelse til tiltak være godkjent av kommunen.

Saksbehandlere vil gjennomgå all informasjon kommunen besitter om hvert enkelt avløpsanlegg for å sikre at ingen pålegg går ut til de med anlegg som tilfredsstillers dagens krav. Der det anses som nødvendig vil det også bli foretatt besiktigelse eller befarings av eiendommer.

6.4. Muligheter for fellesløsninger

Flere steder i kommunen ligger forholdene til rette for å kunne samarbeide med naboer om felles avløpsanlegg eller felles stikkledning til kommunalt avløpsnett. Slike løsninger vil gjerne kunne være rimeligere enn om hver enkelt oppgraderer sitt avløpsanlegg. Fellesløsninger er kostnadsbesparende også for kommunen som får færre anlegg og utslippspunkter å føre tilsyn med i framtiden. Fellesløsninger fører også til blant annet færre punktutslipp og inngrep i naturen. Dette er svært gunstig for miljøet siden det reduserer miljøbelastningen.

6.5. Kostnader og finansiering

Det er viktig at kommunen tar tak i dette arbeidet og holder en tett og god kontakt mot innbyggerne dette gjelder. Det må gis riktig og god informasjon i god tid da kostnadene forbundet med utbedring av private anlegg vil være varierende.

Private boligeiere kan i enkelte tilfeller ha mulighet til å benytte startlån fra Husbanken til å finansiere nødvendige oppgraderinger av private avløpsanlegg. Utover dette finnes det i dag (per 2026) ikke offentlig tilskuddsordninger for denne typen private investeringer. Den enkelte anleggseier må derfor påregne å dekke alle kostnadene knyttet til oppgradering av avløpsforholdet på eiendommen. Fellesløsninger for flere husstander kan bli rimeligere og vil også ha lavere driftskostnader pr. husstand.

Saksbehandlings- og tilsynsgebyr dekker kostnadene kommunen har med oppfølging av mindre avløpsanlegg.

Tilknytningsgebyr for å koble seg til kommunalt avløpsnett følger det til enhver tid gjeldende gebyrregulativ. I tillegg kommer kostnader forbundet med graving og legging av avløpsledning, samt kortslutning av eksisterende slamavskiller.

7. Fremdriftsplan

Bamble kommune skal oppfylle forurensingsforskriftens rensekrav slik at miljømålene etter vannforskriften kan nås innen 2033. På grunn av begrenset kapasitet og ressurser, samt mengden av avløpsanlegg, er det ikke mulig å gjennomføre opprydding i alle sonene innen fristen. Dette er et arbeid som hovedsakelig vil arbeides med i neste planperiode (2028-2033), men som også vil strekke seg utover 2033.

Det vil bli satt en frist for gjennomføring av pålegg om oppgradering av avløpsanlegg på ca. 18 måneder. Fristen for tilknytning til kommunalt avløpsnett vil bli vurdert i hvert enkelt tilfelle, men vil bli satt til minimum seks måneder. Dersom tiltak ikke er gjennomført innen fristens utløp, vil kommunen fatte vedtak om tvangsmulkt i henhold til forurensningsloven § 73. Tabell 3 viser fremdriftsplanen for oppgradering av avløpsanleggene innenfor de ulike sonene.

Data fra kommunens datasystem for spredt avløp er benyttet for å indikere omfanget av oppryddingsarbeidet.

Tabell 3. Fremdriftsplan opprydding i spredt avløp. Tabellen inkluderer statistikk over antall anlegg i de ulike tiltakssonene.

Sone	Antall anlegg	Varsel om pålegg	Vedtak om pålegg	Tiltak ferdigstilt
1	8	2026-2027	2026-2027	2027-2028
2	228	2027-2030	2027-2030	2028-2031
3	86	2030-2032	2030-2032	2031-2033
4	170	2032-2035	2032-2035	2033-2036
5	36	2035-2036	2035-2036	2036-2037
6	33	2036-2037	2036-2037	2037-2038
7	65	2037-2039	2037-2039	2039-2040
8	91	2039-2041	2039-2041	2040-2042

Kommunen tar forbehold om at både prioritering og fremdrift kan bli justert underveis, herunder tidspunkt for ferdigstillelse av tiltak, blant annet som følge av endringer i miljøtilstand, nye vurderinger eller tilgjengelige ressurser.